

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.005.05.2020

Dariusz Fundator
Wójt Gminy Białe Błota
Urząd Gminy Białe Błota
ul. Szubińska 7
86-005 Białe Błota

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/045 – Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi i użytkowymi oraz transgraniczne przemieszczanie odpadów

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Białe Błota ¹ ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Fundator, Wójt Gminy Białe Błota ² od 23 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: – Maciej Kulpa, Wójt Gminy Białe Błota, w okresie od 8 grudnia 2014 r. do 25 września 2017 r., – Jan Czekajewski, Zastępca Wójta Gminy Białe Błota, w okresie od 26 września 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., – Jan Jaworski, Drugi Zastępca Wójta Gminy Białe Błota, w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 22 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie właściwego odbioru i zagospodarowania wytwarzanych odpadów komunalnych oraz nadzór nad rynkiem odpadów komunalnych na terenie gminy. 2. Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie sposobu postępowania z odpadami komunalnymi.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli ³ , z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Jolanta Szydłowska-Hęsiak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/133/2020 z 23 lipca 2020 r. 2. Lucyna Cierzniaowska-Morzyńska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/145/2020 z 27 sierpnia 2020 r.

(akta kontroli str. 1-5)

---

¹ Dalej: „Urząd”.

² Dalej: „Wójt”.

³ Tj. 29 września 2020 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wdrożony na terenie Gminy Białe Błota⁶ system gospodarowania odpadami komunalnymi i poużytkowymi, umożliwił w okresie objętym kontrolą, właściwy ich odbiór i zagospodarowanie oraz zapewniał identyfikację właścicieli nieruchomości zobowiązanych do ponoszenia opłat z tego tytułu.

Systemem odbioru odpadów komunalnych objęto w Gminie nieruchomości zamieszkałe oraz zorganizowano w sposób dostępny dla mieszkańców selektywne zbieranie odpadów. Wójt nadzorował podmioty odbierające i zagospodarowujące odpady komunalne oraz posiadał wiedzę o aktualnym stanie gospodarki w tym zakresie. Opracowane przez Wójta projekty uchwał oraz regulaminy utrzymania czystości i porządku w Gminie były zgodne z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁷ i zapewniały prawidłowe działanie systemu. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalano na podstawie rzetelnych danych i były one adekwatne do kosztów.

W Urzędzie prowadzono działania informacyjne i edukacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami. W ograniczonym zakresie analizowano jednak funkcjonowanie rynku odpadów komunalnych na terenie Gminy.

Jako nieprawidłowe NIK oceniła nieprowadzenie ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz nieudostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o miejscach zagospodarowania odpadów komunalnych i osiągniętych przez podmioty odbierające te odpady poziomach recyklingu.

Wójt nierzetelnie weryfikował sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, w konsekwencji nie dysponował w pełni wiarygodną informacją o liczbie właścicieli nieruchomości, od których zostały one odebrane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków dla właściwego odbioru i zagospodarowania wytwarzanych odpadów komunalnych oraz sprawowanie skutecznego nadzoru nad rynkiem odpadów komunalnych

Opis stanu faktycznego

1.1 Realizacja zadań własnych Gminy w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy, należała do kompetencji Referatu Dróg i Gospodarki Odpadami⁹ oraz Referatu Gospodarki Przestrzennej, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska¹⁰.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „Gmina”.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, dalej: „ucpg”.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ M.in. utrzymanie, nadzór i kontrola czystości na terenie gminy na podstawie zawartych umów, prowadzenie spraw bieżących i kontroli w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, organizacja i nadzór nad selektywną zbiórką odpadów komunalnych.

¹⁰ M.in. prowadzenie spraw związanych z nielegalnym składowaniem odpadów.

(akta kontroli str. 6-7)

Odbiorem odpadów na terenie Gminy objęto nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy¹¹, co było zgodne z art. 6c ust. 1 ucpg. W Urzędzie posiadano dane dotyczące liczby tych nieruchomości na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Nieruchomości niezamieszkałe, na których były wytwarzane odpady komunalne, nie zostały objęte gminnym systemem odbioru odpadów. W Urzędzie nie posiadano dokładnej liczby tych nieruchomości. Zastępca Wójta wskazał, że została ona ustalona na podstawie sprawozdań przedsiębiorców odbierających od nich odpady.

(akta kontroli str. 481, 483, 494)

W Gminie dysponowano danymi dotyczącymi ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów oraz miejsc i sposobów ich zagospodarowania. Były one pozyskiwane ze sprawozdań przedkładanych Wójtowi przez podmioty gospodarujące odpadami komunalnymi oraz informacji załączanych do faktur wystawianych przez wykonawców świadczących usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na podstawie umów zawartych z Gminą.

W latach 2016-2018 na terenie Gminy wytworzono¹² łącznie odpowiednio: 9 855,1 Mg, 9 563,9 Mg i 10 378,1 Mg odpadów komunalnych. Największy udział procentowy stanowiły wśród nich niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpowiednio: 5 611,2 Mg (56,9%), 5 262,5 Mg (55%) i 5 503,5 Mg (53%)¹³.

Łączna masa odpadów zagospodarowanych (przekazanych do przetworzenia w instalacjach komunalnych oraz bezpośrednio do prowadzących recykling) w latach 2016-2018 wyniosła odpowiednio: 9 812,815 Mg¹⁴, 9 512,997 Mg¹⁵ i 10 354,808 Mg¹⁶. Zastępca Wójta wyjaśnił, że dane o odebranych i zebranych selektywnie odpadach komunalnych nie bilansują się z ilościami tych przekazanych do zagospodarowania, ponieważ w danym roku sprawozdawczym odpady mogą być magazynowane¹⁷.

(akta kontroli str. 341, 483-494, 667, 669)

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono badań morfologii odpadów.

(akta kontroli str. 341)

1.2 Podmioty gospodarujące odpadami komunalnymi na terenie Gminy przekazały Wójtowi sprawozdania, o których mowa w art. 9n, 9na i 9nb ucpg¹⁸.

(akta kontroli str. 585-589)

W okresie objętym kontrolą Wójt nie wnioskował o ich uzupełnienie lub poprawę oraz nie zobowiązał sporządzających je podmiotów do okazania dodatkowej dokumentacji. Zastępca Wójta wyjaśnił, że otrzymywane sprawozdania były

¹¹ W latach 2016 – 2020 (I półrocze) odpowiednio 5 908, 6 129, 6 412, 6 690 i 6 834.

¹² Jako wytworzone odpady komunalne traktuje się odpady odebrane od właścicieli nieruchomości oraz zebrane selektywnie.

¹³ Z pozostałych frakcji odpadów zebranych z terenu Gminy udział powyżej 4% stanowiły w latach 2016-2018: odpady ulegające biodegradacji (odpowiednio 21,7%, 21,7% i 21,6%), zmieszane odpady opakowaniowe (odpowiednio 9,7%, 10,1% i 10,1%) oraz opakowania ze szkła (odpowiednio 4,6%, 5,1% i 5,3%).

¹⁴ W tym 4 201,575 Mg selektywnie zebranych odpadów i 5 611,240 Mg odpadów zmieszanych.

¹⁵ W tym 4 250,542 Mg selektywnie zebranych odpadów i 5 262,455 Mg odpadów zmieszanych.

¹⁶ W tym 4 851,278 Mg selektywnie zebranych odpadów i 5 503,455 Mg odpadów zmieszanych.

¹⁷ W latach 2016-2018 odpowiednio: 42,306 Mg (m.in.: odpady wielkogabarytowe, opakowania z papieru i tektury, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne), 50,943 Mg (m.in.: opakowania ze szkła, odpady wielkogabarytowe, opakowania z papieru i tektury), 23,285 Mg (m.in.: zmieszane odpady opakowaniowe, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania z papieru i tektury).

¹⁸ Łącznie 48 sprawozdań, w tym 45 podmiotów odbierających odpady komunalne, dwa podmioty prowadzącego PSZOK i jedno podmiotu zbierającego odpady komunalne.

weryfikowane pod kątem: poprawności wypełnianego druku, terminowości oraz poprawności wyliczeń, a ewentualne nieścisłości wyjaśniane były telefonicznie, czego skutkiem było przedkładanie korekt sprawozdań.

(akta kontroli str. 341-342, 377-378)

Półroczne sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za lata 2016-2018¹⁹ złożone zostały w ustawowych terminach²⁰, poza jednym przypadkiem. Na podmiot, który złożył po terminie sprawozdanie za II półrocze 2017 r., Wójt nałożył karę pieniężną określoną w art. 9x ust. 1 pkt 5 ucp²¹.

(akta kontroli str. 587-589)

Łącznie w ośmiu półrocznych sprawozdaniach sporządzonych w latach 2016-2018 przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości²², nie podano wskazanej w art. 9n ust. 5 ucp²³ liczby właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady. Dodatkowo podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na podstawie umowy z Gminą i jednocześnie na podstawie umów z właścicielami nieruchomości, nie przekazał dwóch oddzielnych sprawozdań w tym zakresie za I i II półrocze 2016 r., I i II półrocze 2017 r. oraz za I półrocze 2018 r. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zostały opisane w dalszej części niniejszego wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 578-615)

Sprawozdania roczne podmiotu prowadzącego Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych²³ za lata 2016-2017²⁴ zawierały informacje wymagane art. 9na ust. 3 ucp²⁵. Sprawozdanie za 2017 r. nie zostało złożone w wymaganym terminie²⁵. Wójt nałożył na podmiot karę pieniężną, o której mowa w art. 9xa pkt 3 ucp²⁶.

(akta kontroli str. 586)

Przekazane za 2018 r.²⁷ sprawozdanie jednego działającego na terenie Gminy podmiotu zbierającego odpady komunalne nie zostało złożone w terminie²⁸. Na podmiot została nałożona kara pieniężna, o której mowa w art. 9xaa pkt 2 ucp²⁹.

(akta kontroli str. 585)

Wójt w terminie wskazanym w art. 9q ust. 2 ucp³⁰ przekazał Marszałkowi Województwa³¹ oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska³² roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za lata 2016-2018. Sprawozdania te zawierały informacje wymagane art. 9q ust. 3

¹⁹ Sprawodawczość przed dokonaniem zmian w ustawie z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1403); od dnia 13 sierpnia 2019 r. podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do sporządzania rocznych sprawozdań, które przekazywane jest wójtowi w terminie do dnia 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

²⁰ Tj. stosownie do wymogu zawartego w art. 9n ust. 2 ucp (przed zmianą), w terminie do końca miesiąca następującego po upływie półrocza, którego dotyczy.

²¹ W kwocie 0,8 tys. zł - decyzja Wójta znak: OŚ.6232.20.2018 z 7 marca 2018 r.

²² Sprawozdania półroczne sporządzone za 2016 r. przez dwa podmioty (łącznie 4 sprawozdania) oraz za lata 2017-2018 przez jeden podmiot (łącznie 4 sprawozdania).

²³ Dalej: „PSZOK”.

²⁴ Od 1 stycznia 2018 r. Gmina samodzielnie prowadziła PSZOK.

²⁵ Tj. do 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

²⁶ W kwocie 0,8 tys. zł - decyzja Wójta znak: OŚ.6232.19.2018 z 7 marca 2018 r.

²⁷ Obowiązek składania rocznych sprawozdań wprowadzony został od 1 stycznia 2018 r. zmianą ustawy z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056).

²⁸ Tj. do 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

²⁹ W kwocie 0,3 tys. zł.

³⁰ Tj. do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

³¹ Dalej: „Marszałek”.

³² Dalej: „WIOŚ”.

ucpg. Do sprawozdania za 2017 r. Wójt złożył jedną korektę³³. Sprawozdania za rok 2016 i 2018 były korygowane dwukrotnie³⁴.

(akta kontroli str. 378-380, 511-534, 538-557, 561-581)

1.3 W latach 2016-2018 Gmina osiągnęła wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, które w poszczególnych latach wynosiły odpowiednio 52,9%, 44,7% i 48,2%. Poziomy te obliczone zostały zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych³⁵.

Gmina osiągnęła także wymagane poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w odniesieniu do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. W latach 2016-2018 wynosiły one odpowiednio: 0%, 0% i 0,1%³⁶ i obliczone zostały zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji³⁷.

(akta kontroli str. 535-537, 558-650, 582-584)

Zastępca Wójta podał, że na ograniczenie masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2016-2018 wpłynęło m.in. wprowadzenie systemu edukacji mieszkańców o poprawnym zbieraniu bioodpadów. Dodał, że Gmina nie składowa odpadów biodegradowalnych i odpady te przekazywane były do instalacji, gdzie poddawane były procesowi recyklingu lub odzysku³⁸.

(akta kontroli str. 620)

1.4 Wójt zgodnie z ucpg opracował projekty uchwał w sprawie:

- wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określonej w art. 6j ust. 1 pkt 1 ucpg. W uzasadnieniu projektu podano, że po przeanalizowaniu każdej z czterech metod określonych w ucpg najbardziej optymalna jest metoda polegająca na zastosowaniu iloczynu stawki opłaty oraz liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość³⁹;

³³ W związku z korektami podmiotów odbierających odpady komunalne oraz podmiotu prowadzącego PSZOK.

³⁴ W 2016 r. jedna z korekt była następstwem wezwania Marszałka zgodnie z art. 9r ust 2 ucpg (wezwanie z 11 września 2017 r. znak: ŚG-I-G.7245.3.26.2017.KO) i dotyczyła błędów w zakresie zsumowanych odpadów odebranych, wykazanych odpadów o kodach 15 01 06 i 20 03 01 oraz odpadów magazynowanych w poprzednich okresach sprawozdawczych. Pozostałe korekty złożone w 2016 r. i 2018 r. wynikały z korekt złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne.

³⁵ Dz. U. poz. 2167.

³⁶ Zgodnie z art. 3c ust. 1 pkt. 1 i 2 ucpg gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: 1) do dnia 16 lipca 2013r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, 2) do dnia 16 lipca 2020r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

³⁷ Dz. U. poz. 2412. Za rok 2016 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. poz.676).

³⁸ W procesach: R3 -recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania), R5 - recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych, R12 - wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11, D9 – obróbka fizyczno-chemiczna.

³⁹ Projekt przyjęty uchwałą nr RGK.0007.112.2012 Rady Gminy Białe Błota z 27 września 2012 r.

- terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, wskazanej w art. 6l ust. 1 ucp⁴⁰;
- szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6r ust. 3 ucp⁴¹;
- ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi⁴².

(akta kontroli str. 8-11, 30-39, 89-98)

Określając w projektach uchwał stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uwzględniano koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy oraz pozostałe dane wskazane w art. 6k ust. 2 ucp⁴³.

(akta kontroli str. 32-39, 40-54)

Stawki te w okresie objętym kontrolą, nie przekraczały limitów określonych w art. 6k ust. 2a i ust. 3 ucp⁴⁴ i wynosiły miesięcznie:

- do 31 stycznia 2016 r.: 14 zł od mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny oraz 25 zł jeżeli odpady były zbierane i odbierane w sposób nieselektywny,
- od 1 lutego 2016 r. do 31 grudnia 2019 r. (odpowiednio): 12 zł i 24 zł,
- od 1 stycznia 2020 r.: stawka w wysokości 20 zł od mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość oraz stawka opłaty podwyższonej w wysokości 67 zł w przypadku niewypełnienia przez mieszkańca obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

(akta kontroli str. 32-39, 55)

Wójt wyjaśnił, że wzrost stawki od 1 stycznia 2020 r.⁴⁵ wynikał z podpisania umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z wybranym przedsiębiorcą ubiegającym się o udzielenie zamówienia. Dodał, że w miesięczną opłatę ponoszona przez mieszkańca zostały wliczone koszty, które należało uwzględnić zgodnie z ucp⁴⁶. Wskazał, że od stycznia 2020 r. wprowadzono zbieranie odpadów selektywnych typu „papier” w wyznaczonym do tego worku⁴⁷ oraz zbieranie odpadów „bio” w okresie od listopada do marca jeden raz w miesiącu⁴⁸, co mogło podwyższyć koszty usługi w stosunku do lat ubiegłych.

(akta kontroli str. 373)

W ramach pobieranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina świadczyła usługi: odbioru od właścicieli nieruchomości poszczególnych frakcji

⁴⁰ Projekty przyjęte uchwałami: nr RGK.0007.149.2012 Rady Gminy Białe Błota z 29 listopada 2012 r. i nr RGK.0007.62.2016 Rady Gminy Białe Błota z 28 czerwca 2016 r.

⁴¹ Uchwały Rady Gminy Białe Błota: nr RGK.0007.69.2015 z 27 maja 2015 r. i nr RGK.0007.48.2019 z 26 marca 2019 r. Projekty uchwał podlegały zaopiniowaniu przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w zakresie częstotliwości odbierania odpadów komunalnych.

⁴² Projekty opracowane przez Wójta zostały przyjęte uchwałami Rady Gminy Białe Błota: nr RGK.0007.167.2015 z 14 stycznia 2015 r., nr RGK.0007.122.2015 z 24 listopada 2015 r., nr RGK.0007.120.2019 z 19 sierpnia 2019 r. zmieniona uchwałą nr RGK.0007.173.2019 z 26 listopada 2019 r.

⁴³ Z 12 do 20 zł (wzrost o 66,7%).

⁴⁴ Koszty: odbioru i zagospodarowania odpadów, PSZOK i obsługi administracyjnej.

⁴⁵ Do 31 grudnia 2019 r. odpady papieru zbierane były jednym worku z odpadami metalami i tworzywami sztucznymi.

⁴⁶ Do 31 grudnia 2019 r. selektywnie zbierane odpady zielone odbierane były z częstotliwością nie rzadziej niż co 14 dni w okresie od 1 kwietnia do 30 listopada.

odpadów⁴⁷, przyjmowania od właścicieli nieruchomości do PSZOK zebranych selektywnie odpadów⁴⁸ oraz wyposażenia nieruchomości w worki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych⁴⁹ i pojemniki do zbierania zmieszanych (pozostałości z procesu segregacji) odpadów komunalnych⁵⁰. Limitowaniu, w okresie objętym kontrolą, podlegały selektywnie zbierane: odpady budowlane i rozbiórkowe⁵¹ oraz zużyte opony⁵².

(akta kontroli str. 89-91)

W Gminie nie podjęto uchwały, o której mowa w art. 6k ust. 4 ucpg, o zwolnieniu w całości lub w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 373)

1.5 W Gminie nie podjęto uchwały wskazanej w art. 6k ust. 4a ucpg, o zwolnieniu w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych⁵³.

(akta kontroli str. 373)

Podjęto natomiast uchwałę, o której mowa w art. 6k ust. 3 ucpg, w sprawie stawki opłaty podwyższonej za gospodarowania odpadami⁵⁴, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

W okresie objętym kontrolą nie wszczęto postępowań w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przewidzianych w art. 6ka ucpg. Zastępca Wójta podał, że stwierdzone w trakcie wyrwykowych kontroli nieprawidłowości w tym zakresie miały charakter niewielkich uchybień i wystarczające były pouczenia oraz bieżąca edukacja.

(akta kontroli str. 32-33, 652)

---

⁴⁷ Zmieszane (pozostałości z procesu segregacji) odpady komunalne, odpady z selektywnej zbiórki: papier i tektura (w tym odpady z papieru i tektury), metale, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, bioodpady. W ramach zbiórki objazdowej (dwa razy w roku) odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

⁴⁸ Szkło oraz opakowania ze szkła, papier i tektura oraz opakowania z papieru i tektury, metale oraz opakowania z metali, tworzywa sztuczne oraz opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania wielomateriałowe, bioodpady, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odzież i tekstylia - w każdej ilości, w limitowanej ilości odpady budowlane i rozbiórkowe oraz zużyte opony z pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, a także styropian (niezanieczyszczony klejem, zaprawą murarską itp.) oraz popiół pochodzący z palenisk domowych.

⁴⁹ Pakiet startowy w ilości po 4 sztuki żółte i niebieskie, 2 szt. zielone i 6 szt. brązowych - dla nieruchomości, które złożyły deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi po raz pierwszy; dla pozostałych nieruchomości, które złożyły deklarację - w ilości i rodzaju odpowiadającemu liczbie i rodzajowi worków zapelnionych.

⁵⁰ Ich liczba i wielkość uzależniona była od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość.

⁵¹ W ilości 2 m³/rok z gospodarstwa domowego.

⁵² W ilości 4 szt./rok z gospodarstwa domowego.

⁵³ Przepis wprowadzony do ucpg na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579, ze zm., dalej: „ustawa o zmianie ucpg”). Zgodnie z art. 9 ust. 1 tej ustawy, rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.

⁵⁴ Uchwała nr RGK.0007.173.2019 z 26 listopada 2019 r. zmieniająca uchwałę nr RGK.0007.120.2019 z 19 sierpnia 2019 r w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

1.6 W Urzędzie przygotowano zgodnie z art. 6n ust. 1 ucpg, projekt wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz określono warunki i tryb jej składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej⁵⁵.

(akta kontroli str. 56-88)

Treść złożonej deklaracji sprawdzana była pod kątem poprawności jej wypełnienia⁵⁶. W badanym okresie Wójt nie określał w drodze decyzji wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, na podstawie art. 6o ucpg. Wyjaśnił, że informacje o ewentualnym niezłożeniu deklaracji oraz budzących wątpliwościach co do danych zawartych w deklaracji dotyczących liczby osób z posesji zamieszkałych, Gmina pozyskiwała od podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, z bazy meldunkowej Urzędu, z Zakładu Wodociągów i Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Białych Błotach⁵⁷ oraz ze zgłoszeń mieszkańców sąsiadujących. Dodał, że do wskazanych osób wysyłano wezwania do udzielenia wyjaśnień, które skutkowały złożeniem nowej lub skorygowanej odpowiednio do ilości osób deklaracji.

(akta kontroli str. 374-377)

1.7 W poszczególnych latach w okresie objętym kontrolą Gmina poniosła następujące koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

- 2016 r. – 2 902,4 tys. zł, w tym: odbiór i zagospodarowanie odpadów – 2 057,1 tys. zł, budowa PSZOK – 430,3 tys. zł, utworzenie, utrzymanie i obsługa PSZOK – 275 tys. zł, obsługa administracyjna – 139,3 tys. zł, edukacja ekologiczna – 0,7 tys. zł;
- 2017 r. – 2 881,2 tys. zł, w tym: odbiór i zagospodarowanie odpadów – 1 993,2 tys. zł, budowa PSZOK – 472,5 tys. zł, utworzenie, utrzymanie i obsługa PSZOK – 321,6 tys. zł, obsługa administracyjna – 93,9 tys. zł;
- 2018 r. – 2 572,1 tys. zł, w tym: odbiór i zagospodarowanie odpadów – 2 026,4 tys. zł, utrzymanie i obsługa PSZOK – 285 tys. zł, obsługa administracyjna – 260,7 tys. zł;
- 2019 r. – 2 722,6 tys. zł, w tym: odbiór i zagospodarowanie odpadów – 2 060,2 tys. zł, utrzymanie i obsługa PSZOK – 496,1 tys. zł, obsługa administracyjna – 166,3 tys. zł;
- 2020 r. (I półrocze) – 2 575 tys. zł, w tym: odbiór i zagospodarowanie odpadów – 2 210,1 tys. zł, utrzymanie i obsługa PSZOK – 249,5 tys. zł, obsługa administracyjna – 115,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 691-692)

Osiągnięte w tym czasie dochody z opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości wyniosły: 2016 r. – 2 800 tys. zł, 2017 r. – 2 821,8 tys. zł, 2018 r. – 2 816 tys. zł, 2019 r. – 3 043,3 tys. zł, 2020 r. (I półrocze) – 2 433,5 tys. zł.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina gromadziła na wyodrębnionym rachunku bankowym.

(akta kontroli str. 499, 627-630)

⁵⁵ W okresie objętym kontrolą Wójt opracował cztery projekty uchwał, które przyjęte zostały, przez Radę Gminy Białe Błota uchwałami: nr RGK.0007.45.2016 z 26 kwietnia 2016 r., nr RGK.0007.58.2018 z 26 czerwca 2018 r., nr RGK.0007.67.2018 z 6 lipca 2018 r. i nr RGK.0007.174.2019 z 26 listopada 2019 r.

⁵⁶ M.in. adresu, stawki, iloczynu stawki, podpisu.

⁵⁷ Pozyskiwano informacje dotyczące średniego zużycia wody w gospodarstwie domowym przeliczane na jednego mieszkańca.

W okresie objętym kontrolą Gmina nie osiągała dochodów ze sprzedaży surowców wtórnych pochodzących z selektywnego zbierania odpadów, w tym z PSZOK. W Gminie nie podjęto też współpracy z przedsiębiorcami w zakresie odbioru i dofinansowania selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym odpadów poużytkowych. Zastępca Wójta podał w wyjaśnieniach, że podpisane przez Gminę umowy obejmowały zarówno odbiór, jak i zagospodarowanie odpadów (także z PSZOK), nie było więc potrzeby podejmowania współpracy z organizacją odzysku. Dodał, że nie było też przypadków płacenia przez Gminę za odbiór odpadów surowcowych i poużytkowych.

(akta kontroli str. 499, 621-622)

W latach 2016–2019 dochody pochodzące z opłat nie były wystarczające na pokrycie wszystkich wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że środki z opłat bilansowałyby się gdyby płatnicy uiszczali terminowo opłatę za każdy miesiąc. W takiej sytuacji rok zamykałby się na tym samym poziomie dochodów, jak i wydatków. Dodała, że zaległości w opłacie występują w poszczególnych latach zarówno za rok bieżący, jak i za lata poprzednie. Podała również, że widoczna w latach 2018-2019 nadwyżka, nie jest zwiększeniem dochodów, lecz spłatą wcześniej niedokonanych opłat.

(akta kontroli str. 690-692)

W okresie objętym kontrolą Gmina nie ponosiła kosztów związanych z wyposażeniem nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym. Zaopatrywanie właścicieli nieruchomości w pojemniki i kontenery na odpady komunalne zmieszane oraz worki lub pojemniki do odpadów selektywnie zbieranych, a także ich mycie i dezynfekcję (trzy razy w roku), wliczone było w cenę świadczenia przez wykonawcę usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

(akta kontroli str. 234, 256-273, 279-296, 631)

Środki pochodzące z opłat pobieranych od właścicieli nieruchomości nie były wydatkowane na likwidację „dzikich wysypisk”. Zastępca Wójta podał, że w okresie objętym kontrolą nie odnotowano większych „dzikich wysypisk”, a jedynie podrzucanie odpadów typu pojedyncze worki przy drogach, wiatkach autobusowych lub koszach ulicznych. Dodał, że sporadycznie pozostawiane odpady budowlane lub samochodowe były usuwane w ramach zawartej przez Gminę umowy na wywóz i zagospodarowanie odpadów z pojemników rozmieszczonych na terenie Gminy.

(akta kontroli str.653-654)

1.8 W okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy⁵⁸. Opracowane przez Wójta projekty tych regulaminów zostały pozytywnie zaopiniowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy. Zawierały one elementy wskazane w art. 4 ust 2 ucpg, w tym dotyczące m.in.: selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rodzaju i minimalnej pojemności urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów na terenie nieruchomości oraz częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości. Uwzględnione zostały w nich także wymagania wynikające

---

⁵⁸ Od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2019 r. – regulamin przyjęty uchwałą Rady Gminy Białe Błota nr RGK.0007.68.2015 z 27 maja 2015 r., zmieniony uchwałą nr RGK.0007.83.2015 z 30 czerwca 2015 r., od 1 stycznia 2020 r. – regulamin przyjęty uchwałą Rady Gminy Białe Błota nr RGK.0007.47.2019 z dnia 26 marca 2019 r., dalej: „regulamin”.

z wojewódzkich planów gospodarki odpadami⁵⁹, w tym m.in. w zakresie: selektywnego zbierania odpadów, zapobiegania postawianiu odpadów i ograniczania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów. W odniesieniu do regulaminu przyjętego uchwałą Rady Gminy Białe Błota nr RGK.0007.68.2015 z 27 maja 2015 r.⁶⁰ i konieczności jego dostosowania do Planu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028 z 29 maja 2017 r. Wójt wyjaśnił, że regulamin wchodził w życie od stycznia 2016 r. i był integralną częścią postępowania przetargowego na lata 2016-2019, a ponieważ był aktualny i zgodny z nowym planem, nie było potrzeby dokonywać zmian w 2017 r. w trakcie obowiązywania zawartych umów.

(akta kontroli str. 12-29, 373)

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli⁶¹ regulamin, w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, był dostosowany do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów⁶².

(akta kontroli str. 12-17, 27-29)

1.9 W latach 2016-2019 w Gminie na terenie odpowiednio: 354, 338, 337 i 113⁶³ nieruchomości zamieszkałych, objętych gminnym systemem odbioru odpadów, nie prowadzono selektywnego ich zbierania. Wójt wyjaśnił, że powodem powyższego była możliwość wyboru w tym okresie nieselektywnej zbiórki odpadów poprzez złożenie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

(akta kontroli str. 374)

W odniesieniu do nieruchomości niezamieszkałych nieobjętych gminnym systemem gospodarki odpadami, w Urzędzie nie posiadano dokładnych danych dotyczących liczby nieruchomości, na których prowadzono selektywne zbieranie odpadów komunalnych. Dane na temat odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych⁶⁴ Gmina pozyskiwała ze sprawozdań przedkładanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli tych nieruchomości.

(akta kontroli str. 341, 374)

W Urzędzie nie prowadzono wskazanej w art. 3 ust. 3 pkt 3 ucpg ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, co zostało opisane w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 655, 669, 672-673)

W okresie objętym kontrolą do Urzędu wpływały skargi dotyczące funkcjonującego w Gminie systemu gospodarki odpadami. Zastępca Wójta podał w wyjaśnieniach, że nie prowadzono ewidencji tych zgłoszeń. Wskazał, że skargi te były zgłaszane głównie telefonicznie i dotyczyły m.in.: pominięcia odbioru odpadów, pozostawienia nieprawidłowej liczby worków do segregacji, nieodstawienia pojemników do boksów

⁵⁹ 1) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2012 – 2017 z perspektywą na lata 2018 – 2023 przyjęty uchwałą Nr XXVI/434/12 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 września 2012 r. oraz 2) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028 przyjęty uchwałą Nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r., dalej: „WPGO”.

⁶⁰ Zmienioną uchwałą nr RGK.0007.83.2015 z 30 czerwca 2015 r.

⁶¹ Tj. 29 lipca 2020 r.

⁶² Dz. U. z 2019 r. poz. 2028, dalej: „rozporządzenie w sprawie selektywnego zbierania”.

⁶³ Odpowiednio 6%, 5,5%, 5,3%, i 1,7% nieruchomości objętych przez Gminę systemem odbioru odpadów komunalnych.

⁶⁴ M.in.: ilości i rodzaje odpadów komunalnych powstających w nieruchomościach, sposób zagospodarowania odebranych odpadów, liczba właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne.

śmieciowych. Dodał, że wynikały one często ze złej interpretacji przepisów i były na bieżąco załatwiane przez pracowników Urzędu⁶⁵.

(akta kontroli str. 654)

Dokonane 22 września 2020 r. oględziny trzech altanek śmietnikowych zlokalizowanych w miejscowości Białe Błota w okolicy trzech nieruchomości wielorodzinnych⁶⁶ wykazały, że każda z nich wyposażona została w komplet pojemników w kolorach wskazanych w rozporządzeniu w sprawie selektywnego zbierania. Wszystkie były czytelnie opisane⁶⁷, oznakowane logo podmiotu z numerem telefonu, nieuszkodzone, czyste i nieprzepełnione.

(akta kontroli str. 712-723)

Odpady odbierane były zgodnie z częstotliwością określoną w regulaminie⁶⁸. Szczegółowy harmonogram odbioru odpadów komunalnych opracowywany był przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

(akta kontroli str. 12-17, 645-648)

1.10 Gmina wywiązała się z obowiązku utworzenia PSZOK. Gminny PSZOK powstał w styczniu 2018 r. i prowadzony był przez Referat Dróg i Gospodarki Odpadami⁶⁹. Usługi związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów z PSZOK Gmina zlecała podmiotom wybranym w drodze przetargu⁷⁰.

(akta kontroli str. 6-7, 392-471)

W PSZOK, dwa dni w tygodniu⁷¹, przyjmowane były odpady wymienione w art. 3 ust. 2 pkt 6 ucp⁷², z wyjątkiem odpadów niebezpiecznych oraz odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek⁷³.

(akta kontroli str. 12-17, 89-91, 643-644)

Przeprowadzone 18 września 2020 r. oględziny gminnego PSZOK wykazały, że poszczególne frakcje odpadów gromadzone były w czytelnie oznakowanych, metalowych, w większości otwartych kontenerach⁷⁴ oraz zamykanych, zadaszonych

⁶⁵ Mieszkańcy byli na bieżąco informowani na temat szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych na terenie Gminy.

⁶⁶ Trzy i czterokondygnacyjne budynki wielorodzinne (powyżej siedmiu lokali).

⁶⁷ „Papier”, „Plastik”, „Szkoło”, „Bio”, „Odpady zmieszane”.

⁶⁸ Odpady zmieszane nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, odpady surowcowe (papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale) nie rzadziej niż raz w miesiącu, odpadów ulegających biodegradacji rzadziej niż raz na dwa tygodnie w okresie od kwietnia do października oraz nie rzadziej niż raz na miesiąc w okresie od listopada do marca, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz meble i inne odpady wielkogabarytowe dwa razy w roku.

⁶⁹ W latach 2016-2017 Gmina przeprowadzając postępowania w trybie przetargów nieograniczonych, wybierała podmioty na realizację usługi związanej z utworzeniem, utrzymaniem i obsługą PSZOK. W tym okresie obowiązywały trzy umowy: nr I.2720.18.2015.ZP1 zawarta 30 grudnia 2015 r., nr I.2720.05.2016.ZP1 zawarta 6 maja 2016 r. i nr I.2720.18.2016.ZP2 zawarta 22 grudnia 2016 r.

⁷⁰ W okresie od 11 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli usługi w tym zakresie realizowały dwa podmioty w ramach trzech umów: nr I.272.1.2018.ZP1 zawarta 11 stycznia 2018 r., nr ZPI.272.67.2018.ZP2 zawarta 19 lipca 2018 r. i nr ZPI.272.74.2019.ZP1 zawarta 30 września 2019 r.

⁷¹ W piątki w godz. od 14:00 do 18:00 i w soboty w godz. od 8:00 do 15:00.

⁷² Patrz przypis 48.

⁷³ Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o zmianie ucp, rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.

⁷⁴ Tworzywa sztuczne, szkło, metale, popiół, odpady zielone i ulegające biodegradacji, odpady gruzu, papier i tektura, meble i odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony.

magazynach⁷⁵. Odpady zbierane w PSZOK były przekazywane do odpowiednich instalacji lub bezpośrednio do recyklerów⁷⁶. Informacje o miejscach, do których przekazywane były odpady zebrane w PSZOK Gmina pozyskiwała z kart przekazania poszczególnych rodzajów odpadów.

Teren PSZOK był ogrodzony, utwardzony i uporządkowany oraz objęty monitoringiem wizyjnego systemu kontroli.

(akta kontroli str. 693-710, 724-728)

W PSZOK przyjmowane były wyłącznie odpady segregowane pochodzące z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy, z których zostały złożone deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ich odbiór następował po okazaniu pracownikowi PSZOK dowodu uiszczenia aktualnej opłaty za gospodarowanie odpadami przez właściciela nieruchomości, z której dostarczono odpady. Rodzaj i ilość odpadów oraz adres nieruchomości, z której pochodziły, odnotowywana była elektronicznym rejestrze. Z ewidencji tej pozyskiwano też informacje, o liczbie mieszkańców obsługiwanych dziennie przez PSZOK⁷⁷.

Zgłoszone do Urzędu, w okresie objętym kontrolą, skargi dotyczące PSZOK, wynikały z dostarczania przez mieszkańców odpadów niepodlegających odbiorowi, np. zderzak samochodowy.

(akta kontroli str. 643-644, 693-710, 655)

Do dnia zakończenia kontroli w Gminie nie utworzono, ani nie zaplanowano utworzenia punktu napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.

(akta kontroli str. 342)

1.11 Gmina zapewniła wybór podmiotów odbierających i zagospodarowujących zmieszane i zebrane selektywnie odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych położonych w miejscowościach na terenie Gminy⁷⁸. W okresie objętym kontrolą usługi w tym zakresie realizowało dwóch wykonawców, z którymi Gmina, po przeprowadzeniu dwóch postępowań w trybie przetargu nieograniczonego⁷⁹, zawarła łącznie cztery umowy⁸⁰.

Objęta badaniem specyfikacja istotnych warunków zamówienia⁸¹ zawierała elementy wymienione w art. 6d ust. 4 ucp. W SIWZ w odniesieniu do odpadów zmieszanych wskazano przekazywanie ich do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych⁸², a odpadów zebranych selektywnie do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, z uwzględnieniem wskazanej w art. 17 ustawy z dnia

⁷⁵ Odzież i tekstylia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki oraz chemikalia.

⁷⁶ Z uwagi na bardzo szybkie zapełnianie się poszczególnych kontenerów odbiór gromadzonych w PSZOK odpadów odbywał się codziennie.

⁷⁷ W latach 2016-2020 (I półrocze) liczba ta wynosiła średnio: 25, 30, 35, 40 i 45.

⁷⁸ Uchwałą nr RGK.0007.111.2012 Rady Gminy Białe Błota z 27 września 2012 r., w związku z art. 6d ust. 2 ucp, w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości dokonano podziału obszaru Gminy Białe Błota na dwa sektory. Jako podstawę do wyznaczenia sektorów przyjęto podział gminy Białe Błota drogą ekspresową S5 obejmując całą miejscowość Białe Błota.

⁷⁹ I.2710.09.2015.ZP2, RZP.271.46.2019.ZP1 - każde z postępowań podzielone było na dwie części (odrębnie dla każdego z sektorów), co każdorazowo skutkowało zawarciem dwóch odrębnych umów.

⁸⁰ W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2019 r. obowiązywały umowy nr: I.2720.12.2015.ZP2 dla sektora Nr I i nr I.2720.13.2015.ZP2 dla sektora Nr II zawarte 3 listopada 2015 r., od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. umowy: nr RPZ.272.65.2019.ZP1 dla sektora Nr I i nr RPZ.272.66.2019.ZP1 dla sektora Nr II zawarte 29 sierpnia 2019 r.

⁸¹ Sporządzona do postępowania RZP.271.46.2019.ZP1, dalej: „SIWZ”.

⁸² W ramach regionu, o którym mowa w WPGO.

14 grudnia 2012 r. o odpadach⁸³ hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady bliskości⁸⁴.

(akta kontroli str. 188-189, 191-240)

1.12 Obowiązujące od 1 stycznia 2020 r. umowy w sprawie zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie zmieszanych i zbieranych selektywnie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, obejmowały zapisy wskazane w art. 6f ust. 1a ucpg. Podstawę ustalenia wynagrodzenia za usługi określone w przedmiotowych umowach nie stanowiła wskazana art. 6f ust 3 i 4 ucpg stawka za 1 Mg odebranych i zagospodarowanych komunalnych odpadów, ale miesięczny ryczałt⁸⁵.

(akta kontroli str. 302-338)

Realizację zawartych umów na te usługi Gmina nadzorowała poprzez przeprowadzane w terenie kontrole polegające na sprawdzeniu prawidłowości selektywnego odbierania odpadów przez wykonawcę umowy⁸⁶ oraz monitorowanie poprzez system GPS, który w trybie online umożliwiał kontrolę pracy pojazdów odbierających odpady, przebytej przez nie trasy i przekazywanie odpadów do odpowiednich instalacji. Z przeprowadzonych kontroli sporządzane były protokoły lub notatki służbowe. W okresie objętym kontrolą nie sporządzano harmonogramów kontroli.

(akta kontroli str. 653, 663-664)

Badaniem objęto 10 losowo wybranych dokumentów⁸⁷ z kontroli przeprowadzonych przez pracowników Urzędu w latach 2016-2019. Przedmiotem tych kontroli był odbiór zmieszanych i segregowanych odpadów komunalnych oraz miejsce ich przekazania, a także wykonywanie usługi mycia i dezynfekcji pojemników na odpady. Stwierdzone w dwóch przypadkach nieprawidłowości dotyczyły nieumycia części pojemników na odpady, o czym powiadomiono wykonawcę umowy. Zgodnie z deklaracją przyjmującego zgłoszenie usługi zostały wykonane przy kolejnym odbiorze odpadów⁸⁸.

(akta kontroli str. 665-666)

Na skutek zawiadomień mieszkańców lub podmiotu odbierającego odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych, w Gminie podejmowano także działania w celu sprawdzenia poprawności segregacji odpadów przez właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Dokonywano bezpośrednich oględzin wystawianych przed nieruchomości odpadów. W przypadku nieprawidłowej ich segregacji edukowano mieszkańców poprzez rozmowę, wyjaśnienie wątpliwości, wręczano ulotki na temat zasad segregacji odpadów. Ustalenia z kontroli dokumentowano w formie notatek służbowych lub protokołów.

Prowadzono również kontrole właścicieli nieruchomości w zakresie spalania odpadów w domowych instalacjach grzewczych. Zastępca Wójta podał, że z uwagi na brak straży gminnej, mieszkańcy, którzy są świadkami spalania odpadów proszeni są o kontakt z policją, co skutkuje możliwością ukarania mandatem. Dodał,

⁸³ Dz. U. z 2020 r. poz. 797, ze zm., dalej” „uod”.

⁸⁴ Art. 20 uod.

⁸⁵ Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o zmianie ucpg, umowy o udzielenie zamówienia publicznego na odbieranie oraz na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność przez okres, na jaki zostały zawarte.

⁸⁶ W latach 2016-2019 przeprowadzano średnio jedną kontrolę na półrocze. W 2020 r. z uwagi na COVID-19 kontroli w terenie nie przeprowadzano.

⁸⁷ Pięć protokołów i pięć notatek służbowych.

⁸⁸ Co potwierdziła ponowna kontrola pracowników Urzędu w wyznaczonym dniu.

że Wójt pisemnie informuje właścicieli nieruchomości o zakazie spalania odpadów w instalacjach do tego nieprzeznaczonych.

(akta kontroli str. 652-653, 657-662)

1.13 W okresie objętym kontrolą prowadzone w Urzędzie analizy dotyczące funkcjonowania rynku odpadów komunalnych na terenie Gminy dotyczyły badania cen usług związanych z zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Zastępca Wójta podał w wyjaśnieniach, że dane te pozyskiwano od firm zajmujących się zagospodarowaniem odpadów i były one niezbędne do ustalenia wartości szacunkowej zamówień publicznych na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. Dodał, że w związku z rosnącymi cenami w tym obszarze prowadzono także konsultacje/rozmowy z przedstawicielami tych firm.

(akta kontroli str. 669-670, 675-680)

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ucpg dokonywano corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analizy sporządzone za lata 2016-2018 odpowiadały wymogom określonym w art. 9tb ucpg⁸⁹.

(akta kontroli str. 109-187)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wójt nie wezwał podmiotów sporządzających poniższe sprawozdania do ich uzupełnienia, pomimo obowiązku określonego w art. 9p ust. 2 ucpg:
  - a) pięć półrocznych sprawozdań⁹⁰ przekazanych Wójtowi przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na podstawie umowy z Gminą i jednocześnie na podstawie umów z właścicielami nieruchomości, zawierało na jednym druku dane dotyczące zarówno nieruchomości zamieszkałych, jak i nieruchomości niezamieszkałych⁹¹. Taka forma sprawozdań nie spełniała wymogów wskazanych w pkt 2 załącznika nr 1 do rozporządzeń Ministra Środowiska w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami⁹²;
  - b) osiem półrocznych sprawozdań sporządzonych przez dwa podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na podstawie umów z właścicielami nieruchomości za lata 2016-2018⁹³ nie zawierało danych o liczbie właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne, mimo że obowiązek ich podania został wskazany w art. 9n ust. 5 ucpg.

(akta kontroli str. 587-598)

⁸⁹ Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 875) analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 r. Gmina ma obowiązek sporządzić w terminie do dnia 30 listopada 2020 r.

⁹⁰ Za I i II półrocze 2016 r., I i II półrocze 2017 r. oraz za I półrocze 2018 r.

⁹¹ Sprawozdania te podmiot odpowiednio „zmodyfikował”.

⁹² Z dnia 17 czerwca 2016 r. (Dz.U. poz. 934) i z dnia 26 lipca 2018 r. (Dz.U. poz. 1627); w pkt 2 objaśnień do wzorów półrocznych sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości wskazano, że podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na podstawie umowy z gminą i jednocześnie na podstawie umów z właścicielami nieruchomości, przekazuje dwa oddzielne sprawozdania w tym zakresie.

⁹³ Sprawozdania półroczne sporządzone za 2016 r. przez dwa podmioty oraz za lata 2017-2018 przez jeden podmiot.

Zastępca Wójta wyjaśnił, że sprawozdania, o których mowa w ppkt „a” zostały przyjęte, ponieważ wykazane dane były czytelne i przejrzyste. W poszczególnych działach sprawozdań rozgraniczono nieruchomości zamieszkałe oraz niezamieszkałe i nie budziły one wątpliwości pod względem merytorycznym. Dodał, że ustnie pouczone podmiot o składaniu oddzielnych sprawozdań. Odnośnie do nieprawidłowości z ppkt „b” podał, że jeden z podmiotów był telefonicznie wzywany do uzupełnienia przekazanych sprawozdań, jednak z uwagi na przeprowadzaną w tym okresie jego reorganizację, nie zostały one w odpowiednim czasie uzupełnione. Wyjaśniono telefonicznie, że liczba właścicieli nieruchomości nie zmieniła się w porównaniu do lat wcześniejszych⁹⁴. Natomiast w przypadku drugiego podmiotu podał, że nie był on wzywany do uzupełnienia sprawozdań, ponieważ wyjaśnił, że nie zawierał umów długofalowych z właścicielami nieruchomości. Odpady odbierane były na podstawie jednorazowych zleceń i nie było możliwe wykazanie wymaganych w sprawozdaniu danych.

(akta kontroli str. 618-619, 623)

NIK zauważa, że obowiązek przekazania Wójtowi dwóch sprawozdań, sporządzonych odrębnie dla nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, wynikał wprost z obowiązujących w tym zakresie przepisów. Wójt stwierdzając zatem, że sprawozdania złożone przez zobowiązany do tego podmiot sporządzone zostały nierzetelnie (zawierały na jednym druku dane o odebranych odpadach komunalnych od właścicieli zarówno nieruchomości zamieszkałych, jak i niezamieszkałych), winien zgodnie z art. 9p ust. 2 ucpg, wezwać podmiot do ich poprawienia w terminie 14 dni, tym bardziej, że zastosowane ustne pouczenie nie było skuteczne. W przypadku nieprawidłowości opisanej w ppkt „b” należy także zauważyć, że liczba właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady, była jedną z informacji wykazywanych w rocznych sprawozdaniach Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi⁹⁵, których adresatem był Marszałek oraz WIOŚ.

(akta kontroli str. 587-589, 599-615, 619)

2. Gmina nie prowadziła ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, co było niezgodne z art. 3 ust. 3 pkt 3 ucpg.

(akta kontroli str. 655, 672-673)

Zastępca Wójta wyjaśnił, że centralna ewidencja i informacja o działalności gospodarczej CEIDG była podstawową bazą do prowadzenia kontroli wrywkowych w podmiotach, m.in. w zakresie posiadania umów zawartych z przedsiębiorcami odbierającymi odpady komunalne. Podał, że stworzona ewidencja⁹⁶ nie została wyposażona w informacje o wcześniej podpisanych umowach. Dodał, że baza ta jest uaktualniana na podstawie bieżących kontroli prowadzonych w terenie przez pracowników tut. Urzędu, a nie obowiązku wynikającego z przejęcia zadań przez Gminę z nieruchomości niezamieszkałych.

(akta kontroli str. 655, 669, 672-673)

⁹⁴ Pisemne wyjaśnienie w przedmiotowej sprawie podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości przekazał w trakcie trwania kontroli NIK.

⁹⁵ W części VI tego sprawozdania za lata 2016-2017 i w części IX sprawozdania za 2018 r. należało podać liczbę właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne, która zgodnie z objaśnieniami do tych punktów, ustalana była na podstawie złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji, o których mowa w art. 6m ucpg oraz zawartych umów, o których mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy.

⁹⁶ Pn. *Firmy na terenie Gminy Białe Błota – umowy, kontrole.*

NIK zauważa, że wymóg prowadzenia przez Gminę, w formie umożliwiającej przekazywanie informacji w postaci elektronicznej, ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ucpg, wynikał wprost z art. 3 ust. 3 pkt 3. Wskazać należy, że Wójt posiadał dane niezbędne do utworzenia wskazanej ewidencji, bowiem wraz ze sprawozdaniami sporządzanymi przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na podstawie zawartej z nimi umowy, otrzymywał wykazy właścicieli nieruchomości, z którymi w okresie objętym sprawozdaniem dany podmiot zawarł umowy na odbieranie odpadów komunalnych. Otrzymywał także wykaz tych właścicieli nieruchomości, z którymi umowy uległy rozwiązaniu lub wygasły. Tym samym mógł realizować obowiązek, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 3 ucpg.

OCENA CZĄSTKOWA

Wójt zgodnie z ucpg opracował projekty uchwał w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym regulaminy utrzymania czystości i porządku w Gminie. Stawki opłat ustalano na podstawie rzetelnych danych o kosztach gospodarowania odpadami, a środki wydatkowano zgodnie z ucpg.

W okresie objętym kontrolą w Gminie stworzono warunki dla selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym odpadów poużytkowych, a w Urzędzie dysponowano szczegółowymi informacjami dotyczącymi ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów oraz miejsc i sposobów ich zagospodarowania. Wójt sprawował nadzór nad realizacją zawartych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Prowadzone w Urzędzie analizy funkcjonowania rynku odpadów komunalnych na terenie Gminy ograniczały się do badania rynku cenowego usług związanych z zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Jako nieprawidłowe NIK oceniła nierzetelne weryfikowanie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne oraz nieprowadzenie ewidencji umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

OBSZAR

2. Realizacja działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami

Opis stanu faktycznego

2.1 W Gminie w poszczególnych latach objętych kontrolą prowadzone były, zgodnie z dyspozycją art. 3 ust. 2 pkt 8 ucpg, działania informacyjne i edukacyjne w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Polegały one na rozpowszechnianiu wśród mieszkańców ulotek o sposobie segregacji odpadów, zachęcaniu do segregacji odpadów i zamieszczaniu na stronie internetowej Urzędu informacji o prawidłowym postępowaniu z odpadami. We współpracy z Międzygminnym Kompleksem Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Sp. z o. o. z siedzibą w Bydgoszczy organizowano festyny i święta Gminy, w trakcie których zarówno dzieci jak i dorośli mogli m.in. za pomocą specjalnej makiety dowiedzieć się o spalarni odpadów i stanowiskach do segregacji odpadów.

Działania informacyjno-edukacyjne w celu poprawy skuteczności gospodarowania odpadami komunalnymi podejmowano również w związku z otrzymywanymi od odbierających odpady komunalne informacjami o nieprawidłowym postępowaniu właścicieli nieruchomości z odpadami komunalnymi (szczególnie w zakresie selektywnego zbierania).

(akta kontroli str. 670-671, 685-686)

Efektywność prowadzonych działań i wzrost świadomości oraz wiedzy mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina monitorowała poprzez zmniejszającą się liczbę nieruchomości, na których występowała błędna segregacja.

(akta kontroli str. 671)

W latach 2016-2020 (I półrocze), ze środków pochodzących z opłat za gospodarowanie odpadami, na edukację ekologiczną związaną z gospodarką odpadami komunalnymi wydatkowano 0,7 tys. zł⁹⁷.

(akta kontroli str. zał. 691)

2.2 Na stronie internetowej Urzędu⁹⁸ Gmina publikowała m.in. informacje o: podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, PSZOK i osiągniętych przez Gminę poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, a także sporządzane przez Wójta analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi⁹⁹.

(akta kontroli str. 635-648)

Gmina nie udostępniła jednak informacji wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. b i c ucpg, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 638, 640)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Na stronie internetowej Urzędu nie udostępniono informacji o miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne z terenu Gminy zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania i osiągniętych przez podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w danym roku kalendarzowym, wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, wymaganych art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. b i c ucpg.

(akta kontroli str. 638, 640)

Zastępca Wójta wyjaśnił, że informacje dotyczące miejsc zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy oraz osiągniętych poziomach recyklingu i ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji są opisane w Analizie gospodarki odpadami komunalnymi¹⁰⁰, która jest dostępna na stronie internetowej Urzędu. Podał, że zakładki z powyższymi zagadnieniami na stronie internetowej są w trakcie przygotowywania.

(akta kontroli str.671)

NIK zauważa, że konieczność udostępnienia na stronie internetowej Urzędu powyższych informacji wynika wprost z ucpg, a wskazana w wyjaśnieniach Zastępcy

⁹⁷ Środki wydatkowano w 2016 r. na druk ulotek edukacyjnych dotyczących segregacji odpadów komunalnych.

⁹⁸ <https://www.bialeblota.pl> - dostęp 11 września 2020 r.

⁹⁹ Zamieszczono tam również harmonogramy odbioru odpadów komunalnych, informacje dotyczące selektywnego zbierania odpadów, regulamin PSZOK, wykaz przedsiębiorców wpisanych do rejestru działalności regulowanej, zasady gospodarowania odpadami rolnymi, zasady gospodarowania zużyтым sprzętem elektrycznym i elektronicznym oraz wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami.

¹⁰⁰ Dalej: „Analiza”.

Wójtą dostępność tych danych w Analizie, nie może stanowić uzasadnienia dla niedopełnienia obowiązku ustawowego. Analiza jest odrębnym dokumentem, którego obowiązek sporządzenia i upublicznienia wynika z art. 9tb ucpg. Podkreślić należy, że wbrew twierdzeniom Zastępcy Wójta dokument ten nie zawiera danych o osiągniętych przez podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w danym roku kalendarzowym, wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Podane tam dane dotyczą jedynie poziomów recyklingu i ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji osiągniętych przez Gminę. Nie można więc uznać, że spełniony został obowiązek wskazany w art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. b i c.

OCENA CZĄSTKOWA

W Gminie prowadzone były działania informacyjne i edukacyjne w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi oraz monitorowano osiągnięte w tym zakresie rezultaty. Działaniem nieprawidłowym było nieudostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o miejscach zagospodarowania odpadów komunalnych i osiągniętych przez podmioty odbierające poziomach recyklingu i ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Wnioski	1. Weryfikowanie danych zawartych w otrzymywanych sprawozdaniach od podmiotów gospodarujących odpadami. 2. Wprowadzenie ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych. 3. Udostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o miejscach zagospodarowania odpadów komunalnych oraz o osiągniętych przez podmioty odbierające odpady komunalne poziomach recyklingu.

Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 27 listopada 2020 r.

Kontroler
Jolanta Szydłowska-Hęsiak
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p. o. Dyrektor
Tomasz Sobecki

.....
podpis